

Valtuusto

20.11.2023

Kokoustiedot

Valtuusto

Aika 20.11.2023 klo 17:30 - 18:33

Paikka Valtuustotalo, Espoonkatu 5

Läsnä

Limnéll Jarno puheenjohtaja
Aaltonen Juri valtuutettu
Aavaparta Tiina valtuutettu
Alaviiri Kaisa valtuutettu
Ali Abdirahman valtuutettu
Ampuja Ari valtuutettu
Aro Olli valtuutettu
Arstila Leila valtuutettu
Cederlöf Karin valtuutettu
Elo Simon valtuutettu
Elo Tiina valtuutettu
Fagerström Neera valtuutettu

tilalla varavaltuutettu
Kling Eero

Gestrin Christina valtuutettu
Grönroos Simo valtuutettu
Guzenina Maria valtuutettu
Gästrin Eva-Lena valtuutettu
Halkosaari Tommi valtuutettu
Havu Isto valtuutettu
Hietanen-Tanskanen valtuutettu
Ira
Hopsu Inka valtuutettu

tilalla varavaltuutettu
Hertell Sirpa

Hyrkkö Saara valtuutettu
af Hällström Nina valtuutettu
Jama Mohamed-Ali valtuutettu

tilalla varavaltuutettu
Ahonvala Riikka, saapui
klo 18.05 § 132
tilalla varavaltuutettu
Wacklin Sami

~~Juvonen Arja~~ valtuutettu

Järvenpää Kaarina valtuutettu
Järvinen Hannu valtuutettu
Kajava Henna valtuutettu
Karimäki Johanna valtuutettu
Katainen Mervi valtuutettu
Kauma Pia valtuutettu

tilalla varavaltuutettu
Juuti Sini

Kauste Mika valtuutettu
Keisteri-Sipilä Elli valtuutettu
Kempfi-Virtanen Pirjo valtuutettu

	Kerola Hannele	valtuutettu	tilalla varavaltuutettu Hellström Martti
	Keronen Jiri	valtuutettu	
	Kilpijoki Kerttu-Liisa	valtuutettu	
	Kivekäs Liisa	valtuutettu	
	Koponen Noora	valtuutettu	
	Korhonen Henri	valtuutettu	
	Kurri Vanessa	valtuutettu	
	Laakso Mikko	valtuutettu	
	Laakso Ville	valtuutettu	
	Lahtinen Teemu	valtuutettu	
	Laiho Mia	valtuutettu	
	Lindholm Julia	valtuutettu	
	Löyttyniemi Meri	valtuutettu	
	Markkula Markku	valtuutettu	
	Marttila Helena	valtuutettu	
	Mykkänen Kai	valtuutettu	saapui klo 17.37 § 132
	Nevanlinna Risto	valtuutettu	
	Nieminen Pinja	valtuutettu	
	Nores Mia	valtuutettu	
	Palomäki Ulla	valtuutettu	tilalla varavaltuutettu Ilkko-Ervasti Pauliina
	Partanen Henna	valtuutettu	
	Pentikäinen Aulikki	valtuutettu	
	Portin Anders	valtuutettu	
	Poutala Mika	valtuutettu	
	Puntila Päivi	valtuutettu	
	Ruoho Veera	valtuutettu	
	Räf Marika	valtuutettu	
	Sammallahti Tere	valtuutettu	
	Saramäki Sara	valtuutettu	
	Savela Sari	valtuutettu	
	Seppälä Peppi	valtuutettu	
	Sistonen Markku	valtuutettu	
	Stenvall Nora	valtuutettu	
	Särkijärvi Jouni J.	valtuutettu	
	Uotila Kari	valtuutettu	
	Valle Jaana	valtuutettu	
	Vanhanen Joel	valtuutettu	
	Vehmanen Emma- Stina	valtuutettu	saapui klo 17.37 § 132
	Viljakainen Paula	valtuutettu	
	Vuornos Henrik	valtuutettu	
	Värmälä Johanna	valtuutettu	
	Ülle Auli	valtuutettu	
Muut saapuvilla olleet	Weurlander Hans	nuorisovaltuuston edustaja	
	Mäkelä Jukka	kaupunginjohtaja	
	Rinta-aho Harri	kasvun ja oppimisen toimialajohtaja	
	Isotalo Olli	kaupunkiympäristön toimialajohtaja	
	Heinara Mervi	elinvoimajohtaja	

Pajakoski Johanna
Ala-Aho Virpi
Majuri Jouni

viestintäjohtaja
kaupunginreviisori
kaupunginsihteeri, sihteeri

Allekirjoitukset

Jarno Limnell
puheenjohtaja

Jouni Majuri
sihteeri

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty

Mia Nores
pöytäkirjantarkastaja

Henna Kajava
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Tämä pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa 27.11.2023

Käsitellyt asiat

Pykälä nro	Liite nro	Kokousasian otsikko	Sivu
§ 130		Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen	6
§ 131		Pöytäkirjan tarkastajien valinta	7
§ 132	1	Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä ym. aiheutuva hallintosäännön tarkistaminen	8
§ 133		Valtuustoaloite rauhallisten välituntitilojen saamiseksi kouluihin	17
§ 134		Valtuustoaloite lasten ja nuorten älypuhelinien liikakäytön haittojen ehkäisemiseksi opetuksen keinoin	22
§ 135		Kokouksessa jätetyt aloitteet ja kysymykset	27

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

6/30

Valtuusto

§ 130

20.11.2023

§ 130

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Päätös

Puheenjohtaja totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Selostus

Valtuusto oli kutsuttu koolle puheenjohtajan allekirjoittamalla 9.11.2023 päivätyllä jäsenille toimitetulla kokouskutsulla.

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

7/30

Valtuusto

§ 131

20.11.2023

§ 131

Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Mia Nores ja Henna Kajava.

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

8/30

Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 298
§ 132

06.11.2023
20.11.2023

Asianumero 3431/00.01.01/2023

Valtuusto 20.11.2023 § 132

§ 132

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä ym. aiheutuva hallintosäännön tarkistaminen

Valmistelijat / lisätiedot:
Kammonen Riitta-Liisa
Pesonen Tiina
Yli-Leppälä Henna
Leino Virpi
Heinaro Mervi
Lövgren Reetta
Ferm Niko
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginhallitus

Valtuusto tarkistaa hallintosääntöä liitteen mukaisesti siten, että tarkistukset tulevat voimaan 1.1.2024.

Käsittely

Päätös

Valtuusto:
Kaupunginhallituksen ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

1 Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Taustaa

Kunnan on sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 6 §:n mukaan edistettävä asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä, siltä osin kuin tämä tehtävä kytkeytyy kunnan muihin lakisääteisiin tehtäviin. Keskeinen tehtävä on myös seurata kuntalaisten elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä alueittain ja väestöryhmittäin. Kunnan strategian lisäksi ja sen tueksi kunnan on valmisteltava valtuustolle valtuustokausittain hyvinvointisuunnitelma ja -kertomus. Tämän lisäksi

kaupungilla on vastuullaan ehkäisevän päihdetyön tehtävä, lähinnä tiedottamisen ja seurannan osalta (Laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä 5§).

Toimintansa jo päättänyt hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta on jättänyt kaupungille omat suosituksensa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä jatkossa:

1. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä tulee miettiä koko kaupunkiyhteisön näkökulmasta. Kuten Espoo-tarinassa todetaan "Espoossa palveluja tuottaa koko kaupunkiyhteisö, ei vain kaupunkiorganisaatio."
2. Hyvinvoinnin edistämisen suunnittelu tulisi kytkeä paremmin kaupungin strategian ja talouden suunnitteluprosesseihin. Kaupungille kuuluvia hyvinvointisuunnitelmien tavoitteita tulisi jatkossakin edistää.
3. On tärkeää varmistaa, että emme rakenna päällekkäisiä tehtäviä hyvinvointialueen kanssa. Kaupungin tulee rakentaa hyvät keskusteluyhteydet hyvinvointialueen kanssa, jotta vastuita voidaan ratkoa yhdessä rakentavassa hengessä. Yhteistyö pitää rakentaa sujuvalla, päällekkäisyyttä välttävällä ja tavalla.
4. Kaupungilla on jatkossakin tehtävänä edistää kuntalaistensa hyvinvointia. Hyvinvointitehtävä koskettaa erityisesti kaupungin lakisääteisiä tehtäviä. Hyvinvoinnin edistäminen tulee näkyä kaupungin kaikissa yksiköissä kaupunkiympäristön rakentamisesta aina liikunnan ja kulttuurin tehtäviin.
5. Luottamushenkilöorganisaation näkökulmasta hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen seurantavastuu on tässä kohdin perustellusti kaupunginhallituksella, kuten se on nyt hallintosääntöön kirjoitettu. Sen lisäksi muiden lautakuntien tulisi omalta osaltaan seurata hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä. Jatkossa on syytä arvioida myös, tulisiko hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ja seuranta osoittaa tehtäväksi jollekin siihen keskittyvälle toimielimelle.
6. Järjestöjen ja osallisuuden tehtävät tulisi kytkeä osaksi kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtäviä. On sovittava hyvinvointialueen kanssa vastuita mm. järjestöjen tukemisesta jatkossa sekä pyrittävä varmistamaan, että järjestöjen tuet ovat tarkoituksenmukaisia.
7. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä on syytä muistaa erilaiset asukasryhmät. Espoossa tulisi priorisoida lasten, nuorten ja senioreiden hyvinvoinnin edistämistä sekä maahanmuuttajien kotoutumista.

8. Espoolla on ennen hyvinvointialueuudistusta ollut hyvät toimintatavat järjestöjen sekä yleisesti hyvinvoinnin edistämisen osalta. On tärkeitä varmistaa, että hyviä toimintamalleja jatketaan.
9. Hyvinvoinnin edistämisen osalta on parannettava tiedolla johtamisen sekä dataperustaisen päätöksenteon toimintamalleja, jotta kaikkien toimien vaikuttavuus paranee.
10. Tuleva TE-palveluiden uudistus kytkeytyy hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen. Tuleva muutos kannattaa huomioida jo nyt uusia ratkaisuja suunniteltaessa.

Valmistelua on edistetty näiden suositusten pohjalta. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä on käsitelty kaupunginhallituksessa sekä valtuuston seminaarissa työpajatyöskentelynä. Lisäksi valtuustoryhmät ovat jättäneet omat lausuntonsa valmistelun tueksi. Samanaikaisesti Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue on valmistellut omaa palvelustrategiaansa, ja Espoon kaupunki on antanut hyvinvointialueen palvelustrategialuonnoksesta oman lausuntonsa. Lausunto on pitänyt sisällään myös Espoon kaupungin näkemyksiä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtävästä ja työjaosta.

Esitys hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi

Terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä tehdään Espoon kaupungilla asukas- ja asiakaslähtöisesti kunkin toimialan ja tulosyksikön perustehtävän kautta. Varmistamme, että emme rakenna päällekkäisiä tehtäviä hyvinvointialueen kanssa. Yhteistyön hyvinvointialueen kanssa pitää perustua siihen, että molemmat hoitavat oman perustehtävänsä hyvin, ja yhteistyö hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä tuottaa kuntalaisille lisäarvoa, on vaikuttavaa ja kustannustehokasta. Hyviä esimerkkejä voi ottaa toimivasta yhteistyöstä Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksen ja Länsi-Uudenmaan poliisin kanssa.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työtä tulee miettiä koko kaupunkiyhteisön näkökulmasta. Kuten Espoo-tarinassa todetaan ”Espoossa palveluja tuottaa koko kaupunkiyhteisö, ei vain kaupunkiorganisaatio.”

Yhteisö- ja järjestöyhteistyö ja osallisuuden tehtävät kytetään osaksi kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtäviä. On sovittava hyvinvointialueen kanssa vastuista mm. järjestöjen tukemisesta jatkossa niin, että osapuolet tukevat niitä järjestöjä, jotka sen omaan tehtäväkenttään kuuluvat. Lisäksi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kokonaisuuteen kytkeytyy vahvasti ennaltaehkäisevän päihdetyön tehtävät ja vaikuttamistoimielimet, erityisesti vanhus- ja vammaisneuvosto. Kokonaisuuteen kytkeytyy myös hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden edistämisen sisäinen ja ulkoinen viestintä.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä on syytä muistaa erilaiset asukasryhmät. Espoossa erityisen tärkeää on lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen. Lisäksi maahanmuuttajataustaisten kotoutumiseen liittyvät haasteet ovat olennaisia. Tuleva TE-palveluiden uudistus kytkeytyy vahvasti hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen. Tuleva muutos kannattaa huomioida jo nyt uusia ratkaisuja suunniteltaessa.

Tällä hetkellä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen sekä ehkäisevän päihdetyön vastuut luottamushenkilöorganisaatiossa on kirjattu kaupunginhallituksen vastuulle. Kaupunginhallitus on vastannut myös lausunnosta hyvinvointialueen palvelustrategiaan. Päätösehdotuksessa ei esitetä muutosta tähän, vaan esitetään, että kaupunginhallitus vastaa jatkossakin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä, ehkäisevästä päihdetyöstä sekä osallisuuden edistämisestä.

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunnan suositusten mukaisesti ”luottamushenkilöorganisaation näkökulmasta hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen seurantavastuu on tässä kohdin perustellusti kaupunginhallituksella, kuten se on nyt hallintosääntöön kirjoitettu. Sen lisäksi muiden lautakuntien tulisi omalta osaltaan seurata hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä. Jatkossa on syytä arvioida myös, tulisiko hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ja seuranta osoittaa tehtäväksi jollekin siihen keskittyvälle toimielimelle.” Tämän arvioinnille sopiva ja luontainen kohta on valtuustokauden vaihteessa, kun hyvinvointialue on saanut toimintansa paremmin käyntiin ja yhteistyöstä on pystytty heidän kanssansa sopimaan tarkemmin. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kuuluu kuitenkin kaikkien toimialojen ja tulosyksiköiden tehtäviin ja tästä syystä päätösehdotuksessa esitetään, että siitä lisätään maininta lautakuntien yleisiin tehtäviin.

Espoossa hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kytkeytyy vahvasti liikunnan, kulttuurin ja työllisyyden hoidon kokonaisuuksiin, kuten myös valtuustoryhmien lausunnoissa korostui. Tästä syystä päätösehdotuksessa esitetään, että kaupunkitasoinen vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä ja siihen kytkeytyvistä kokonaisuuksista, siirtyy konsernihallinnosta elinvoiman tulosalueen vastuulle perustettavaan esikuntaan. Esikunnan tehtäväksi esitetään hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ja ehkäisevän päihdetyön lisäksi asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien kehittäminen ja sen ohjaus. Muutos ei kuitenkaan poista vastuuta hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä muilta toimialoilta ja tulosyksiköiltä, vaan kukin toimiala ja tulosyksikkö vastaa hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden edistämistä ja päätöstensä vaikutusten arvioinnista oman perustehtävänsä ja vastualueensa osalta. Kasvun ja oppimisen toimiala ja kaupunkiympäristön toimiala vastaavat terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä oman perustehtävänsä kautta.

Kasvun ja oppimisen toimialan erityisenä kohderyhmänä ovat lapset ja nuoret.

Elinvoiman esikunnassa hyvinvointityötä johtaa hyvinvointipäällikkö, joka vastaa kaupunkitasoisesta hyvinvointityön kokonaisuudesta ja kehittämisestä. Hyvinvointipäällikön alaisuudessa toimii erityisasiantuntijoita, jotka keskittyvät osallisuuteen, yhteisö- ja järjestötyöhön sekä hyvinvointiviestintään ja ehkäisevään päihdetyöhön. Lisäksi esikunta hoitaa vanhus- ja vammaisneuvostojen sihteerin tehtävät.

Kunnan strategian lisäksi ja sen tueksi kunnan on valmisteltava valtuustolle valtuustokausittain hyvinvointisuunnitelma ja -kertomus.

Hyvinvointisuunnitelman sisällöt on kytkettävä jatkossa entistä vahvemmin osaksi talousarviota. Kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden tilasta laaditaan vuosittain tilannekatsaus, jonka lisäksi hyvinvointisuunnitelman edistämistä laaditaan arvio. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen asioita käsitellään jatkossa kaupunginhallituksessa tarkennettavan vuosikellon mukaisesti. Vuosikellon luonnos sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteista tarkemmin oheismateriaalissa.

2 Kaupunginhallituksen elinkeino- ja kilpailukykyjaoston ja ympäristö- ja rakennuslautakunnan tehtävien tarkistaminen sekä täsmennykset kaupunkiympäristön toimialan viranhaltijoiden ratkaisuvaltaan

Täsmennykset kaupunginhallituksen elinkeino- ja kilpailukykyjaoston tehtäviin

Hallintosäännön I osan 2. luvun 5 § kohtaan 6) ehdotetaan lisättäväksi kaupunginhallituksen elinkeino- ja kilpailukykyjaoston päätösvaltaa koskeva lisäys, joka hallintosäännön voimassa olevia sanamuotoja täydentävällä tavalla täsmentäisi kaupunginhallituksen elinkeino- ja kilpailukykyjaostolle kuuluvaa tonttien luovuttamista koskevaa kokonaisvaltaista päätösvaltaa, joka ei ole riippuvainen luovutettaville tonteille kulloinkin asemakaavassa osoitetusta käyttötarkoituksesta.

Edellä mainittuun kohtaan esitetään myös lisättäväksi kaupungin omistamien rakennusten myymistä koskeva päätösvalta tilanteissa, joissa rakennuksen myyntiin liittyy välittömästi myös elinkeino- ja kilpailukykyjaoston päätösvaltaan kuuluva tontinluovutus.

Nykyisellään irtaimen omaisuuden luovuttamista kuuluva päätösvalta kuuluu hallintosäännön mukaan kaupunginhallitukselle. Lisäksi irtaimen omaisuuden luovuttamisesta 1 miljoonaan euroon asti voi päättää kaupunginjohtaja ja vastaavasti toimialansa osalta toimialajohtaja.

Tämä esitetty muutos hallintosääntöön yksinkertaistaisi ja selkeyttäisi kaupungin omistamien rakennusten myyntiä koskevaa päätöksentekoa nykytilanteeseen nähden siten, että tarvittavat päätökset tontin

luovuttamisesta ja tontilla sijaitsevan rakennuksen myymisestä luovutuksensaajalle samassa yhteydessä voitaisiin tehdä keskitetysti yhdessä kaupungin päätöksentekoeleimessä, eli kaupunginhallituksen elinkeino- ja kilpailukykyjaostossa. Tällöin rakennettujen kiinteistön luovuttaminen ei edellyttäisi erillistä, elinkeino- ja kilpailukykyjaoston tontinluovutus päätökselle ehdollista rakennuksen myyntiä koskevaa viranhaltijapäätöstä.

Kaupunginhallituksen elinkeino- ja kilpailukykyjaostolle esitetyt tarkistukset edellyttäisivät vähäisiä muutoksia myös kaupunginhallituksen, kaupunginjohtajan ja toimialajohtajien tehtäviin.

Ympäristö- ja rakennuslautakunnan tehtävien tarkistaminen uuden luonnonsuojelulain takia

Hallintosäännön I osan 4. luvun ympäristö- ja rakennuslautakunnan tehtäviä koskevan 21 §:n päivityksessä esitetään huomioitavaksi 1.6.2023 voimaan tullut uusi luonnonsuojelulaki (9/2023). Pykälän numeroinnin muuttuessa pykälänumeroviittaukset eivät enää viittaa nyt voimassa olevaan luonnonsuojelulakiin. Maininta kumotun luonnonsuojelulain 24 §:n ja 27 §:n mukaisista kunnan lausunnoista esitetään muutoinkin poistettavaksi tarpeettomana, koska hallintosäännön I osan 4 luvun 9 §:n nojalla lautakunnan tehtävänä on antaa kaupunginhallituksen puolesta kaupungin lausunnot lautakunnan tehtäväalueeseen kuuluvissa asioissa, jollei lausuntopyyntöä tai käsiteltävänä olevan asian luonteesta muuta johdu. Luonnonsuojelulain mukaiset tehtävät kuuluvat ympäristö- ja rakennuslautakunnalle, joten lausuntotoimivalta säilyy edelleen ympäristö- ja rakennuslautakunnalla jo edellä mainitun hallintosäännön määräyksen nojalla. Luonnonsuojelulakia koskevaan 3. kohtaan on yhdistetty myös 4. kohta tekstin yksinkertaistamiseksi, koska kyse on kummassakin kohdassa luonnonsuojelulakiin liittyvistä asioista.

Kumotun luonnonsuojelulain (1096/1996) 57 §:ssä säädettiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle oikeus käyttää hallintopakkoa, jos joku laiminlyö luonnonsuojelulain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten noudattamisen taikka ryhtyy niiden vastaiseen toimenpiteeseen. Vastaava säännös on myös tällä hetkellä voimassa olevan luonnonsuojelulain 128 §:ssä (Eriyinen vireillepano-oikeus). Myös kunnalla on oikeus saattaa asia vireille elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksessa, jos vireillepanon tarkoituksena on estää luonnon tuhoutuminen tai luonnonarvojen heikentyminen, joka ei ole merkitykseltään vähäinen, tai käynnistää luontovahingon korjaaminen. Tämä vireillepano-oikeus on nykyisin ollut ympäristö- ja rakennuslautakunnalla, mutta nyt se ehdotetaan siirrettäväksi ympäristöjohtajalle. Uuteen luonnonsuojelulakiin on lisätty, että asia on käsiteltävä kiireellisenä. Myös asian vireillepanossa on toimittava ripeästi, joten vireillepanotoimivalta on tarpeen siirtää viranhaltijalle.

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

14/30

Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 298
§ 132

06.11.2023
20.11.2023

Täsmennykset kaupunkiympäristön toimialan viranhaltijoiden ratkaisuvalltaan

Rakennusvalvonnan palvelualueella tehtyjen nimikemuutosten vuoksi rakennusvalvontajohtajan nimike esitetään päivitettäväksi rakennusvalvonnan päälliköksi ja toimivaltaisten viranhaltijoiden joukkoon lisättäväksi aluevastaavat.

Espoon kaupungin teknisen lautakunnan 27.4.2023 § 34 kohdalla tekemän päätöksen mukaan kotiin vietävien palveluiden pysäköintiluvan myöntäminen Espoon kaupungin alueella tapahtuu Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen omistamassa ja hallinnoimassa tietojärjestelmässä. Teknisen lautakunnan päätöksen mukaan pysäköintitunnuksen hyväksymisestä, hylkäämisestä tai peruuttamisesta päättää kaupunkitekniikan johtaja tai hänen määräämänsä Espoon kaupungin kaupunkitekniikan keskuksen viranhaltija Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen esityksestä. Lautakunnan päätöksen mukaan Espoon kaupungin hallintosäännössä voidaan päättää tunnuksen myöntäjästä toisin. Nyt esitetyllä hallintosäännön muutoksella toimivalta päättää pysäköintiluvasta esitetään siirrettäväksi henkilölle määrätystä toimivallasta virkaan kuuluvaksi toimivallaksi, jolloin henkilövaihdokset eivät edellytä uusia toimivaltamääräyksiä.

Hallintosäännön III osan 5. luvun 5 §:ään esitetään lisättäväksi uusi kohta suunnittelupäällikölle myönnettäväksi ratkaisuvallaksi. Muutokset selkeyttäisivät tonttiyksikön päälliköiden toimivaltuuksia ja edistäisivät tonttiyksikön toimintojen tehokasta johtamista. Suunnittelupäällikkö johtaa tonttipäällikön alaisuudessa tonttiyksikön maanomistajatehtävät-yksikköä ja toimii siihen kuuluvan henkilöstön lähiesihenkilönä.

Maanomistajatehtävät-yksikkö valmistelee valtaosan kaikista tilapäisistä maankäyttöluvista ja vuokrauspäätöksistä, joilla maa-alueita vuokrataan enintään 5 vuodeksi kerrallaan. Hallintosääntöön esitettyjen muutosten myötä suunnittelupäällikön virkaan kuuluva vastuu maanomistajatehtävät-yksikön johtamisesta ilmenisi jatkossa myös sen toimintaa koskevana päätöksentekotoimivaltana.

Asuntopäällikön ratkaisuvallasta esitetään poistettavaksi asumisoikeusasuntoja koskevat kohta 1. Asumisoikeusasuntoja koskeva päätöksenteko on siirtynyt 1.9.2023 lähtien aso-toimijoille ja valvonta Aralle.

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 06.11.2023 § 298

Päätösehdotus

Esittelijä

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

15/30

Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 298
§ 132

06.11.2023
20.11.2023

Kaupunginjohtaja Mäkelä Jukka

Kaupunginhallitus

1

ehdottaa, että valtuusto tarkistaa hallintosääntöä liitteen mukaisesti siten, että tarkistukset tulevat voimaan 1.1.2024.

2

toteaa, että luottamushenkilöorganisaatiota tarkastellaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen osalta ennen valtuustokauden päättymistä samassa yhteydessä, kun muutoinkin arvioidaan seuraavan kauden luottamushenkilöiden järjestäytymistä seuraavalle valtuustokaudelle.

3

päätää, että peruskoulujen johtokunnat jatkavat toimintaansa valtuustokauden loppuun, minkä jälkeen niiden jatko arvioidaan uudelleen.

Käsittely

Esittelijän kokouksessa tekemät muutokset on huomioitu pöytäkirjassa.

Partanen Saramäen ym. kannattamana teki seuraavan ehdotuksen:

Muutetaan kohta 3. kuulumaan seuraavasti: päättää, että peruskoulujen ja lukioiden johtokunnat jatkavat toimintaansa.

Vuornos Simon Elon kannattamana ehdotti, että asia palautetaan osittain valmisteluun siten, että myös perusopetuksen johtokunnista luovutaan ja samalla veloitetaan kouluja yhteistyöhön vanhempainyhdistysten kanssa. Ehdotuksesta säästyvät rahat tulee suunnata perusopetuksen vahvistamiseen.

Keskustelun palautuksesta päätyttyä puheenjohtaja totesi, että on tehty esittelijän esityksestä poikkeava kannatettu ehdotus, jonka johdosta on äänestettävä.

Puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen 8 äänellä 7 ääntä vastaan hyväksyneen Vuornosin osittaisen palautusehdotuksen. Äänestyslista on pöytäkirjan liitteenä.

Puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen hyväksyneen muilta osin esittelijän ehdotuksen yksimielisesti.

Päätös

Kaupunginhallitus

1

ehdottaa, että valtuusto tarkistaa hallintosääntöä liitteen mukaisesti siten,

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

16/30

Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 298
§ 132

06.11.2023
20.11.2023

että tarkistukset tulevat voimaan 1.1.2024.

2

toteaa, että luottamushenkilöorganisaatiota tarkastellaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen osalta ennen valtuustokauden päättymistä samassa yhteydessä, kun muutoinkin arvioidaan seuraavan kauden luottamushenkilöiden järjestäytymistä seuraavalle valtuustokaudelle.

3

päätää, että peruskoulujen ja lukioiden johtokuntien osalta asia palautetaan valmisteluun siten, että myös perusopetuksen johtokunnista luovutaan ja samalla veloitetaan kouluja yhteistyöhön vanhempainyhdistysten kanssa. Ehdotuksesta säästyvät rahat tulee suunnata perusopetuksen vahvistamiseen.

4

päätää, että asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien kehittämistä jatketaan asukastoiminnan mallin pohjalta siten, että aluekoordinaatioon luodaan alueellista osallistumista vahvistava malli.

Päätöshistoria

Liitteet

- 1 Hallintosäännön tarkistaminen, kaupunginhallitus 6.11.2023

Oheismateriaali

- Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kaupungilla
- Hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden organisointi elinvoimassa

Tiedoksi

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	17/30
Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 140	27.09.2023
Kaupunginhallitus	§ 291	30.10.2023
Valtuusto	§ 133	20.11.2023

Asianumero 1888/12.01.01/2023

Valtuusto 20.11.2023 § 133

§ 133

Valtuustoaloite rauhallisten välituntitilojen saamiseksi kouluihin

Valmistelijat / lisätiedot:
 Kilpeläinen Anna
 Tuulosniemi Susan
 Lippo Asko
 Saloranta-Eriksson Outi
 etunimi.sukunimi@espoo.fi
 Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
 Kaupunginhallitus

Valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Mia Noresin ym. 15.5.2023 jättämään valtuustoaloitteeseen rauhallisten välituntitilojen saamiseksi kouluihin ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Valtuusto:
 Kaupunginhallituksen ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Mia Nores sekä 36 muuta valtuutettua ovat 15.5.2023 jättäneet valtuustoaloitteen, jossa esitetään, että Espoon kaupunki selvittää mahdollisuuksia siihen, miten kaikkiin kouluihin lisättäisiin oppilaille mahdollisuuksia päästä viettämään välitunti rauhallisessa tilassa.

Valtuustoaloitevastaus on valmisteltu kasvun ja oppimisen toimialalla suomenkielisen perusopetuksen, ruotsinkielisten sivistyspalvelujen tulosyksikön, suomenkielisen toisen asteen koulutuksen ja nuorisopalvelujen tulosyksikön sekä toimialan esikunnan tilat-palvelualueen ja hallinto ja kehittäminen -palvelualueen yhteistyönä. Espoon nuorisovaltuuston kuuleminen tehtiin 22.8.2023, mutta lausuntoa ei ole lukuisista pyynnöistä huolimatta saatu.

Kasvun ja oppimisen lautakunta
Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 140
§ 291
§ 133

27.09.2023
30.10.2023
20.11.2023

Aloitteessa todetaan, että koulujen kokojen kasvaessa myös niiden äänitaso ja muu rauhattomuus kasvavat. Osalle oppilaista suuri oppilasmäärä ja meteli eivät ole ongelma, mutta osalla se vaikuttaa negatiivisesti koulussa viihtymiseen ja jopa koulumenestykseen. Osa lapsista kuormittuu kovasta metelistä ja suuresta oppilasmäärästä. Lausunnossa viitataan lastenpsykiatrian erikoislääkärin, lääketieteen lisensiaatti Eveliina Varimon tuoreeseen väitöstutkimukseen, jonka mukaan lasten ja nuorten psykoosilääkityksen aloittaminen on yleisempää syksyllä, mikä näyttäisi heijastelevan koulun alkuun liittyvää kuormitusta. Lausunnossa todetaan myös, että jokaisella oppilaalla on oikeus välitunteihin, joiden aikana voi rentoutua ennen seuraavaa oppituntia. Osalle, kuten esimerkiksi autismikirjon piirteitä omaaville oppilaille, rauhallinen tila on rentoutumisen, stressin lieventämisen ja hyvinvoinnin turvaamiseksi etenkin pitkällä juoksulla välttämätön.

Aloite liittyy konkreettisesti Espoon visioon olla vastuullinen ja inhimillinen edelläkävijäkaupunki, jossa kaikkien on hyvä oppia. Aloitteen mukainen sosiaalisesti kestävien ratkaisujen kehittäminen on osa kaupungin vastuullista edelläkävijyyttä, yhdenvertaisesti sekä inhimillisesti toimiminen puolestaan kuuluu espoolaiseen oikeudenmukaisuuteen. Aloite tukee myös valtuustokauden tavoitetta olla oppimisen ja sivistyksen kärkikaupunki sekä toimialan tarinaa, jossa oppimisen perustana oleva hyvinvoinnin tukeminen on tärkeää.

Kaikkien oppilaiden ja opiskelijoiden, ei ainoastaan autismikirjoja omaavien, on hyvinvoinnin, keskittymisen ja palautumisen vuoksi tärkeää saada rauhoittua koulupäivän aikana. Oppilaille ja opiskelijoille, joilla on neuropsykiatrisista haasteita, tämä on erityisen tärkeää. Yhteisöllisyyttä, turvallista ilmapiiriä ja mielen hyvinvointia edistävät toimintatavat ovat osa jokaista koulupäivää. Espoon perusopetuksen opetussuunnitelman mukainen toimintakulttuuri edistää oppimista sekä osallisuutta ja kouluun kiinnittymistä tukevia ratkaisuja, hyvinvointia ja kestäväää elämäntapaa. Lukiokoulutuksessa opetussuunnitelman mukainen toimintakulttuuri vahvistaa opiskelijan fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia sekä antaa valmiuksia niiden ylläpitämiselle elämän eri vaiheissa. Vaikutukset oppilaiden ja opiskelijoiden hyvinvointiin tulee ottaa huomioon kaikessa suunnittelu- ja kehittämistyössä.

Kouluissa ja lukioissa huolehditaan siis kaikkien oppilaiden hyvinvoinnista. Yleisten toimintatapojen lisäksi tehdään tarvittaessa myös yksilökohtaisia ratkaisuja, joilla vähennetään esim. neuropsykiatrisia haasteita omaavien oppilaiden kuormittumista. Oppilaan/opiskelijan tuen tarpeet ja ratkaisut kirjataan yksilökohtaisiin pedagogisiin asiakirjoihin.

Perusopetuksen oppimisympäristöjen kehittämisessä otetaan opetussuunnitelman mukaisesti huomioon koulu yhteisön ja jokaisen

oppilaan kokonaisvaltainen hyvinvointi. Ympäristöjen tulee olla turvallisia ja terveellisiä ja niiden tulee edistää oppilaiden ikäkauden ja edellytysten mukaista tervettä kasvua ja kehitystä. Hyvä työrauha sekä ystävällinen ja kiireetön ilmapiiri tukevat oppimista ja hyvinvointia. Lukioissa opetussuunnitelman mukaiset monipuoliset, turvalliset ja viihtyisät opiskeluympäristöt edistävät opiskelumotivaatiota, rikastuttavat opiskeluun liittyviä kokemuksia ja kannustavat kestäväen kehityksen mukaiseen toimintaan. Lukion opiskelijoita myös aktivoidaan kehittämään opiskeluympäristöjään.

Uusien rakennusten suunnittelussa otetaan huomioon oppilaiden tarve rauhoittumiseen oppituntien ja välituntien aikana. Valmisteilla olevan koulusuunnitteluohjeen päivityksessä todetaan, että koulurakennuksessa tarvitaan myös rauhoittumisen paikkoja, joissa on mahdollista rajoittaa aistiärsyksiä sekä palautua keskittyneeseen opiskelun tilaan. Yläkoululaisten sisävälituntialueet määritellään suunnittelun yhteydessä. Espoon koulujen pihasuunnitteluohje puolestaan tukee monipuolisten ja riittävän väljien pihojen toteutumista.

Kuten aloitteessa mainitaan, Espoossa on jo kouluja, joissa oppilaille on järjestetty mahdollisuus viettää osa välitunneista rauhallisessa tilassa, kuten koulun kirjastossa tai muussa meteliltä rajoitetussa tilassa. Alakouluissa oppilaiden välitunnit vietetään kuitenkin lähtökohtaisesti ulkoillen ja koulut ovat kehittäneet aktiivisesti välituntitoimintaa ja esim. välinelainaamoja. Sisätiloihin keskittyvä rauhallinen tila muuttaa koko toimintatavan lähtökohdan ja arvio sen tarkoituksenmukaisesta järjestämisestä ratkaistaan kouluissa yksittäisten oppilaiden tuen tarpeiden mukaisesti. Osa alakouluista on koronan jälkeen jatkanut välituntien porrastusta, jolloin käytävien oppilasvirrat ja ulkotilat ovat lähtökohtaisesti rauhallisempia. Oppilasryhmien jakaminen välitunneilla joko ajallisesti tai fyysisesti vaatii enemmän henkilöstöresurssia, ja ratkaisut on siten tehtävä koulukohtaisesti käytössä olevien mahdollisuuksien mukaan siten, että kaikkien oppilaiden turvallisuus voidaan taata.

Lukioissa on erinäisiä hiljaisia lukutiloja, ja sellaisia voi nimetä lisää esimerkiksi ”tämä on hiljainen tila” -lapuin rakennuksen mahdollisuudet huomioiden. Lisäksi lukiot peruskoulujen tavoin toteuttavat lukuvuoden aikana erilaisia rauhallisia ohjattuja hetkiä ja opiskelijoille opetetaan palautumisen merkitystä osana hyvinvointitaitoja.

Koulut kuitenkin vaihtelevat suuresti toisistaan sekä fyysisinä rakennuksina että oppilasmääriltään suhteessa tilojen antamaan kapasiteettiin ja jonkin verran myös toimintakulttuureiltaan, lähinnä oppi- ja välituntien rytmittämisen osalta. Koulujen äänitasoon vaikuttaa moni asia, kuten rakennuksen muoto aula- ja käytävätiloihin, akustiikka sekä koulun järjestyssääntöjen määrittelemä omien laitteiden käytön äänitaso

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	20/30
Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 140	27.09.2023
Kaupunginhallitus	§ 291	30.10.2023
Valtuusto	§ 133	20.11.2023

välitunneilla. Suurimmassa osassa kouluja rakennus ja toimintakulttuuri kuitenkin mahdollistavat rauhallisen välituntitilan järjestämiseen kouluyhteisön sisäisin ratkaisun.

Kannustamme Espoon peruskouluja ja lukioita edistämään rauhallisuutta (visuaalinen, auditiivinen ja sosiaalinen) ja rauhoittumista koulupäivän aikana erityisesti pedagogisin keinoin. Lisäksi mahdollisuuksia rauhalliseen välituntitilaan tai -tiloihin tulee etsiä aktiivisesti, erityisesti yläkouluissa. Lukiolaisia kannustetaan mahdollisuuksien mukaan myös rauhallisiin välituntikävelyihin lähiympäristössä. Yksikkökohtaiset ratkaisut tulee kuitenkin tehdä koulu/lukiokohtaisesti.

Rauhallisten tilojen järjestämisessä yksiköissä tulee huomioida:

- perusopetuksessa käytössä olevat opettajaresurssit ja oppilaiden valvonnan järjestäminen sisä- ja ulkotiloissa. Opettajalla on jakamaton vastuu ryhmänsä oppilaista koko koulupäivän ajan
- pienten yksiköiden tilojen käytettävyys oppituntien ulkopuolella
- mahdollisesta välituntiulkousta luopumisen merkitys hyvinvoinnille.

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 30.10.2023 § 291

Päätösehdotus

Esittelijä
Kasvun ja oppimisen toimialajohtaja Rinta-Aho Harri

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Mia Noresin ym. 15.5.2023 jättämään valtuustoaloitteeseen rauhallisten välituntitilojen saamiseksi kouluihin ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kasvun ja oppimisen lautakunta 27.09.2023 § 140

Päätösehdotus

Esittelijä
Kasvun ja oppimisen toimialajohtaja Rinta-Aho Harri

Kasvun ja oppimisen lautakunta antaa selostusosan mukaisen lausunnon valtuutettu Mia Noresin sekä 36 muun valtuutetun 15.5.2023 jättämään valtuustoaloitteeseen rauhallisten välituntitilojen saamiseksi kouluihin.

Käsittely

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	21/30
Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 140	27.09.2023
Kaupunginhallitus	§ 291	30.10.2023
Valtuusto	§ 133	20.11.2023

Kasvun ja oppimisen toimialajohtajan estyneenä ollessa asian esitteli talous- ja hallintojohtaja Timo Ketonen.

Päätös

Kasvun ja oppimisen lautakunta:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Nämnden Svenska rum 28.09.2023 § 67

Förslag

Föredragande
Kasvun ja oppimisen toimialajohtaja Rinta-Aho Harri

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Mia Noresin ym. 15.5.2023 jättämään valtuustoaloitteeseen rauhallisten välituntitilojen saamiseksi kouluihin ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Behandling

Ekonomi- och förvaltningsdirektör Timo Ketonen var föredragande, då direktör för sektorn för Fostran och lärande Harri Rinta-aho var förhindrad.

Beslut

Nämnden Svenska rum:
Förslaget godkändes enhälligt.

Liitteet

Oheismateriaali

- Valtuustoaloite rauhallisten välituntitilojen saamiseksi kouluihin, Mia Nores ja 36 kaupunginvaltuutettua

Tiedoksi

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	22/30
Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 155	11.10.2023
Kaupunginhallitus	§ 303	06.11.2023
Valtuusto	§ 134	20.11.2023

Asianumero 2385/12.01.00/2023

Valtuusto 20.11.2023 § 134

§ 134

Valtuustoaloite lasten ja nuorten älypuhelinien liikkakäytön haittojen ehkäisemiseksi opetuksen keinoin

Valmistelijat / lisätiedot:
 Kilpeläinen Anna
 Plosila Riina
 Tuulosniemi Susan
 Stark Elisa
 etunimi.sukunimi@espoo.fi
 Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
 Kaupunginhallitus

Valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Henna Kajavan ym. 12.6.2023 jättämään valtuustoaloitteeseen lasten ja nuorten älypuhelinien liikkakäytön haittojen ehkäisemiseksi sekä toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Kajava Karimäen ym. kannattamana teki seuraavan toivomuksen: 5.1.

Valtuusto toivoo, että Espoon yläkoulujen käytänteitä yhtenäistetään kännyköiden oppimista haittaavan käytön torjumiseksi siten, että yläkouluja ohjeistetaan hankkimaan kännykkäparkit luokkiin.

Kajava Karimäen ym. kannattamana teki seuraavan toivomuksen: 5.2.

Valtuusto toivoo, että Espoon yläkouluissa harkittaisiin kännykkävapaan teemaviikon järjestämistä esimerkiksi sloganilla "Koulussa ilman kännykkää" joko kertaluonteisesti tai vuosittain. Koulut päättäisivät sisällöstä ja toteutustavasta.

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen ehdotuksen tulleen hyväksytyksi yksimielisesti.

Sitten otettiin käsiteltäväksi toivomukset.

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	23/30
Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 155	11.10.2023
Kaupunginhallitus	§ 303	06.11.2023
Valtuusto	§ 134	20.11.2023

Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Kajavan toivomusehdotus 5.1. hyväksyä yksimielisesti? Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi valtuuston hyväksyneen sen yksimielisesti.

Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Kajavan toivomusehdotus 5.2. hyväksyä yksimielisesti? Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi valtuuston hyväksyneen sen yksimielisesti.

Päätös

Valtuusto:
Kaupunginhallituksen ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisäksi hyväksyttiin seuraavat toivomukset:

Valtuusto toivoo, että Espoon yläkoulujen käytänteitä yhtenäistetään kännyköiden oppimista haittaavan käytön torjumiseksi siten, että yläkouluja ohjeistetaan hankkimaan kännykkäparkit luokkiin.

Valtuusto toivoo, että Espoon yläkouluissa harkittaisiin kännykkävapaan teemaviikon järjestämistä esimerkiksi sloganilla "Koulussa ilman kännykkää" joko kertaluonteisesti tai vuosittain. Koulut päättäisivät sisällöstä ja toteutustavasta.

Selostus

Henna Kajava sekä 13 muuta valtuutettua ovat 12.6.2023 jättäneet valtuustoaloitteen, jossa esitetään, että Espoon opetussuunnitelmaa täydennetään siten, että lapsille ja nuorille opetetaan itsesäätelytaitoja ja kriittisyyttä digilaitteiden käytössä ja opetetaan heitä siten suojaamaan itseään riippuvuuksilta ja liikakäytöltä.

Valtuustoaloitevastaus on valmisteltu kasvun ja oppimisen toimialalla suomenkielisen perusopetuksen, ruotsinkielisten sivistyspalvelujen tulosyksikön, suomenkielisen toisen asteen koulutuksen ja nuorisopalvelujen tulosyksikön sekä toimialan hallinto ja kehittäminen - palvelualueen yhteistyönä. Espoon nuorisovaltuuston kuuleminen tehtiin 22.8.2023. Nuorisovaltuusto ei kannata valtuustoaloitetta, vaan heidän näkemyksensä mukaan tehokkaampi tapa muuttaa nuorten käyttäytymistä ja elämänhallintataitoja olisi esimerkiksi tuen antaminen asiassa perheille ja huoltajille. Nuorisovaltuuston näkemyksen mukaan oppitunnit, jotka käsittelevät puhelinaddiktion haittoja ja hallintakeinoja, eivät hyvin todennäköisesti tavoita kohderyhmäänsä, eli lapsia ja nuoria. Lausunto käsiteltiin kasvun ja oppimisen lautakunnassa 11.10.2023 ja svenska rum - lautakunnassa 26.10.2023.

Kasvun ja oppimisen lautakunta
Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 155
§ 303
§ 134

11.10.2023
06.11.2023
20.11.2023

Oheismateriaaleina olevat opetussuunnitelmien esimerkit koskevat suomenkielisessä materiaalissa suomenkielisiä opetussuunnitelmia ja ruotsinkielisessä versiossa ruotsinkielisiä opetussuunnitelmia.

Valtuustoaloitteessa todetaan, että liiallinen ruutuaika aivojen muovautumisvaiheessa vaikuttaa aivojen kehitykseen, ja että useat kansainväliset tilastot osoittavat älypuhelinien ja nuorten mielenterveysongelmien välisen ajallisen yhteyden. Digilaitteiden käytön yleistymisen seurauksina lausunnossa mainitaan myös lasten ja nuorten taitotason heikkenemiseen kouluaineissa, lasten ja nuorten liikunnan määrän vähenemisen ja negatiivisen vaikutuksen heidän fyysiseen kehitykseensä sekä se, että vanhempien on vaikeaa saada lasten ja etenkin nuorten digilaitteiden käyttö tai ruutuaika pysymään kohtuullisissa ja suositelluissa rajoissa. Näiden seikkojen johdosta aloitteessa esitetään, että Espoon opetussuunnitelmaa täydennetään siten, että lapsille ja nuorille opetetaan itsesätelytaitoja ja kriittisyyttä digilaitteiden käytössä ja opetetaan heitä siten suojaamaan itseään riippuvuuksilta ja liikakäytöltä sekä muilta riippuvuuksia aiheuttavilta asioilta. Itsesätelyn kehittämisen lähtökohdaksi esitetään tuoreinta tutkimustietoa liittyen älypuhelimien ja sosiaalisen median haitallisen käytön vaikutuksiin, peleihin suunniteltujen ja riippuvuutta edistävien koukkujen tiedostamista, sekä oman itsensä kuuntelutaitojen kehittämistä.

Aloite tukee Espoon visiota olla vastuullinen ja inhimillinen edelläkävijäkaupunki, jossa kaikkien on hyvä oppia ja tehdä työtä. Se tukee myös valtuustokauden tavoitetta olla jatkossakin Suomen johtava oppimiskaupunki, jossa oppimistulokset ovat Suomen parhaat sekä perusopetuksessa että toisen asteen koulutuksessa.

Opetussuunnitelmien tavoitteet ja sisällöt ohjaavat kasvatusta ja opetusta varhaiskasvatuksessa, esi- ja perusopetuksessa sekä lukiokoulutuksessa. Opetushallitus ja Kansallinen audiovisuaalinen instituutti julkaisivat 8.6.2022 varhaiskasvatusta sekä esi- ja perusopetusta koskevat Digitaalisen osaamisen kuvaukset. Kuvaukset muodostavat kansallisen digitaalisen osaamisen viitekehyksen, joka on myös osa ePerusteet-palvelua. ePerusteissa on valtakunnalliset opetussuunnitelmien, tutkintojen ja koulutusten perusteet sekä Espoon kaupunkitasoiset ja koulu- sekä lukiokohtaiset opetussuunnitelmat. Digitaalisen osaamisen kuvausten käyttöönoton tueksi on julkaistu myös oppaita, mallinnuksia, esimerkkejä ja vinkkejä. Espoossa on tämän lisäksi käynnissä Digipolku- ja Digi-ilo-hankkeet, joiden puitteissa Espoon suomen- ja ruotsinkielisten perusopetuksen opetussuunnitelmien oppiainekohtaiset tavoitteet linkitetään Digitaalisen osaamisen kuvauksiin opettajien työn helpottamiseksi. Kouluissa opetellaan myös yleistä oman toiminnan ohjaamista muun muassa rentoutus- ja rauhoittumisharjoituksin sekä

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	25/30
Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 155	11.10.2023
Kaupunginhallitus	§ 303	06.11.2023
Valtuusto	§ 134	20.11.2023

tarjoamalla oppilaille ja opiskelijoille erillisiä rauhoittumisen tiloja. Tästä on hyötyä myös älylaitteiden käytön hallinnan taidoille.

Voimassa olevat opetussuunnitelmat, esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmien linjausten toimenpanoa tukevat digitaalisen osaamisen kuvaukset sekä kansalliset mediakasvatuslinjaukset ohjaavat opettamaan lapsille ja nuorille itsesääätelytaitoja sekä kriittisyyttä digilaitteiden käytössä. Tämän vuoksi Espoon opetussuunnitelmia ei ole tarpeen aiheen tiimoilta täydentää. Opettajia voidaan muistuttaa tämän ajankohtaisen aiheen tärkeydestä.

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 06.11.2023 § 303

Päätösehdotus

Esittelijä
Kasvun ja oppimisen toimialajohtaja Rinta-Aho Harri

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Henna Kajavan ym. 12.6.2023 jättämään valtuustoaloitteeseen lasten ja nuorten älypuhelinien liikakäytön haittojen ehkäisemiseksi sekä toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kasvun ja oppimisen lautakunta 11.10.2023 § 155

Päätösehdotus

Esittelijä
Kasvun ja oppimisen toimialajohtaja Rinta-Aho Harri

Kasvun ja oppimisen lautakunta antaa selostusosan mukaisen lausunnon valtuutettu Henna Kajava sekä 13 muun valtuutetun 12.6.2023 jättämään valtuustoaloitteeseen lasten ja nuorten älypuhelinien liikakäytön haittojen ehkäisemiseksi opetuksen keinoin.

Päätös

Kasvun ja oppimisen lautakunta:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Nämnden Svenska rum 26.10.2023 § 81

Förslag

Föredragande
Direktör för sektorn för fostran och lärande Rinta-Aho Harri

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	26/30
Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 155	11.10.2023
Kaupunginhallitus	§ 303	06.11.2023
Valtuusto	§ 134	20.11.2023

Nämnden Svenska rum ger ett utlåtande enligt redogörelsedelen som svar på en motion av Henna Kajava och 13 andra ledamöter 12.6.2023 om att genom undervisning förebygga olägenheter som orsakas av att barn och unga använder smarttelefoner för mycket.

Beslut

Nämnden Svenska rum

Förslaget godkändes enhälligt

Liitteet

Oheismateriaali

- Valtuustoaloite lasten ja nuorten älypuhelinien liikakäytön haittojen ehkäisemiseksi opetuksen keinoin Henna Kajava ja 13 muuta valtuutettua
- Espoon nuorisovaltuuston lausunto lasten ja nuorten älypuhelinien liikakäytön haittojen ehkäisemiseksi opetuksen keinoin
- Esimerkkejä itsesäätelytaitojen ja kriittisyyden opettamisesta digilaitteiden käytössä perus- ja lukiokoulutuksen opetussuunnitelmista ja digitaalisen osaamisen kuvauksista
- Exempel på undervisning i självreglerande färdigheter och kritiskhet i användningen av digitala apparater

Tiedoksi

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

27/30

Valtuusto

§ 135

20.11.2023

§ 135

Kokouksessa jätetyt aloitteet ja kysymykset

Selostus

Puheenjohtaja totesi, että hallintosäännön I osan 1 luvun 7 §:n mukaisina aloitteina oli jätetty seuraava aloite / seuraavat aloitteet:

Valtuutetut Ruoho ym. esittävät: "Valtuustoaloite "Mistä Sinä säästäisit?" - kysely espoolaisille osallistuva Espoo hengessä kaupungin talouden suunnitteluun."

Lisäksi puheenjohtaja totesi, että kokouksen aikana oli jätetty 1 kpl valtuustokysymyksiä.

Päätös

Valtuusto:

Puheenjohtajan ehdotukseen yhtyen valtuusto yksimielisesti lähetti aloitteen ja kysymyksen kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 130, § 131, § 133, § 134, § 135

Muutoksenhakukielto

Edellä mainitusta päätöksestä, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain (410/2015) 136 §:n mukaan hakea muutosta.

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 132

Kunnallisvalitus

Edellä mainittuihin päätöksiin haetaan muutosta valittamalla.

Valituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomaisen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

Valitusviranomainen

Muutosta päätöksiin haetaan Helsingin hallinto-oikeudelta.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Tiedoksisaanti

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua päätöksen lähettämisestä tai saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää tai sitä päivää, jona päätös on julkaistu, ei oteta lukuun valitusaikaa laskettaessa.

Valituskirjelmän sisältö

Valituskirjelmässä, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valituskirjelmä on valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen omakätisesti allekirjoitettava. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta, sekä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa Helsingin hallinto-oikeudelle osoitteella:

Helsingin hallinto-oikeus, kirjaamo
Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: 029 56 42000
Telekopio: 029 56 42079
Sähköposti: helsinki.hao@oikeus.fi
Virasto-aika: 8.00 – 16.15

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Omalla vastuulla valituskirjelmän voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Omalla vastuulla valituksen voi toimittaa ennen valitusajan päättymistä myös telekopiona tai sähköpostilla. Määräajassa toimitettava asiakirja on lähetettävä ennen määräajan päättymistä lainkäyttöviranomaiselle siten, että asiakirja on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä.

Valituksen käsittelyn maksullisuus

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua tuomioistuinmaksulain (1455/2015) nojalla. Lisätietoja valituksen maksullisuudesta saa valitusviranomaiselta. Lisätietoja valituksen maksullisuudesta saa valitusviranomaiselta sekä tuomioistuinlaitoksen sivustolta.